

סא"ל (מיל") איתן מנוד
בעת המלחמה: סגן, טייס משנה

בל-205 חצה את תעלת סואץ

"בקר, באן אגוז,
שישה מיגים תוקפים
אותנו"

ויכולת היירוט שלהם היתה לא ידועה. למשימה נבחר הקברניט מור, מפקד הטייסת לשעבר ומבכירי הטייסים בה. אני, סגן צעיר וטייס משנה ותיק, זכיתי בכבוד להיות טייס המשנה. מאחור, ליד שני המא"גים, ישב משה סאבין, המכונאי המוטס הוותיק והמנוסה. הטייסת היתה בפריסה בכסיס חיל האוויר ברפידים. באוהל המבצעים, שבו היו דרך קבע שתי פקידות מבצעים וטייס קמב"ץ, ישבו בכוננות מתמדת שני צוותים. אלה הוזנקו בכל פעם שהיה צורך בכך, ומייד לאחר מכן הגיע צוות חדש לאייש את מושבי הכוננות. אני הייתי מצוות עם קברניט אחר למשימת כוננות שגרתית. הימים - לאחר שלושה שבועות של לחימה עיקשת ועקובה מדם,

מסוק הבל-205 מס' 43 חצה את תעלת סואץ בגובה נמוך מאוד. מכשירי הקשר במסוק טירטרו ללא הרף, וקולו השקט של הבקר נשמע ברקע. "אגוז, תפנה ימינה לכיוון 280 ותמשיך בגובה נמוך", הנחה אותנו הבקר. הקברניט, סא"ל יגאל מור, הפנה את מבטו אלי ושאל: "האם אנחנו על המסלול המתוכנן?" "חיובי", עניתי והרגשת סיפוק מילאה אותי. המשימה שלנו באותו יום ראשון, 21 באוקטובר, היתה לטוס אל צידה המערבי של תעלת סואץ ולאתר סוללת טילי קרקע-אוויר מסוג אס-איי-6 - טילים חדישים שהגיעו לזירה זמן קצר קודם לכן,

שבה גם הטייסת שלנו, בפיקודו של סא"ל מיכאל כהן, שהחליף את יגאל רק שנה קודם לכן, ספגה אבידות בנפש ובמטוסים. "מנור, גש למבצעים", נשמעה קריאה ברמקול. קפצתי ממקומי, אספתי את הקסדה, החגור והנשק, נכון למשימה הבאה.

"אתה יורד מלוח הכוננות ומצטוות ליגאל למשימה מיוחדת", אמר הקמב"ץ.

מה פתאום? למה דווקא אני יורד מהכוננות? שאלתי את עצמי, ובשביל איזו משימה אני מפסיד את תורי על הלוח.

יגאל הגיע אחרי כמה דקות מלווה בכמה לובשי מדים ירוקים שלא הכרתי. הוא לחץ את ידי ואמר: "איתן, אני ביקשתי שאתה תטוס איתי. זה בסדר מבחינתך?"

לא הייתי צריך יותר מזה.

"אגוז, תמשיך בכיוון,

תשמור גובה נמוך, יש דיווחים על אש נ"מ בסביבה," נשמע קולו של הבקר.

חצינו את תעלת סואץ וטסנו נמוך מאוד מעל תעלת המים המתוקים ומעל לצמרות עצי הדקל. כשהמפה בידי הייתי עסוק כל כולי בניווט המסוק אל הנ"צ שבו, על-פי תיאורם של אנשי המודיעין שישבו מאחור, היתה סוללת טילי הנ"מ שאליה טסנו.

חיילי האוגרה של

אריק שרון ניהלו במהלך הלילה הקודם קרב קשה באזור ולפנות בוקר חלפו גם ליד אתר סוללת הטילים.

המידע הגיע לחיל האוויר וצוות של אנשי מודיעין כבר ישב אצלנו בבטן המסוק בדרכו מערבה לבדוק כמה הדברים אמורים.

"בעוד דקה נעבור מעל צומת שבילים, ושם נפנה שמאלה לכיוון 230," הנחיתי את יגאל שהטיס את המסוק. מבט קצר של הקברניט הבהיר לי שהוא הבין.

מתח רב שרר בקוקפיט, מכשירי הקשר פלטו הנחיות והוראות שונות והיה ברור לנו, שבשמים מעלינו מתרחשת מדי כמה דקות דרמה אווירית.

בשעה שהייתי עסוק כל-כולי במפה שהיתה פרושה על ברכי חלף לפתע צרור של נותבים מול אף המטוס.

"שובר שמאלה," דיווח יגאל בשקט האופייני לו והטה את חרטום המסוק בחריפות דרומה תוך הנמכה קלה לגובה טיסה בלתי אפשרי! "חלפנו על פני עמדת נ"מ לא ידועה," הבהיר לי יגאל, "תעביר את המידע אחורה לבקרה."

אחרי כ-20 דקות טיסה ממערב לתעלת סואץ נחתנו בסוללת טילי הנ"מ שחיפשנו. אנשי המודיעין ירדו מן המסוק, ניגשו לאתר הסוללה והתעמקו בענייניהם. יגאל ואני נשארנו במסוק המונע והמתנו. סאבין ישב ליד המא"ג הימני כשאצבעו על ההדק - דרוך לקראת צרה. "סאבין," שאלתי, "המא"ג השמאלי טעון גם כן?" "חיובי," ענה בכיטחון.

מסוקי הבל-205 היה מצויד בשני מא"גים משני צידיו, בעיקר להגנה עצמית. במלחמה הזאת לא היה לחיל האוויר מסוק תקיפה כלשהו, ומסוקי הבל-205 היו חמושים גם בכוורות של רקטות, והטייסים התאמנו בתקיפות שונות והרגישו בטוחים מאוד בעצמם.

אנשי המודיעין חזרו למסוק, יגאל העלה את סיבוכי המנוע למקסימום, והנווט ואני היינו מוכנים לחזור לרפידים.

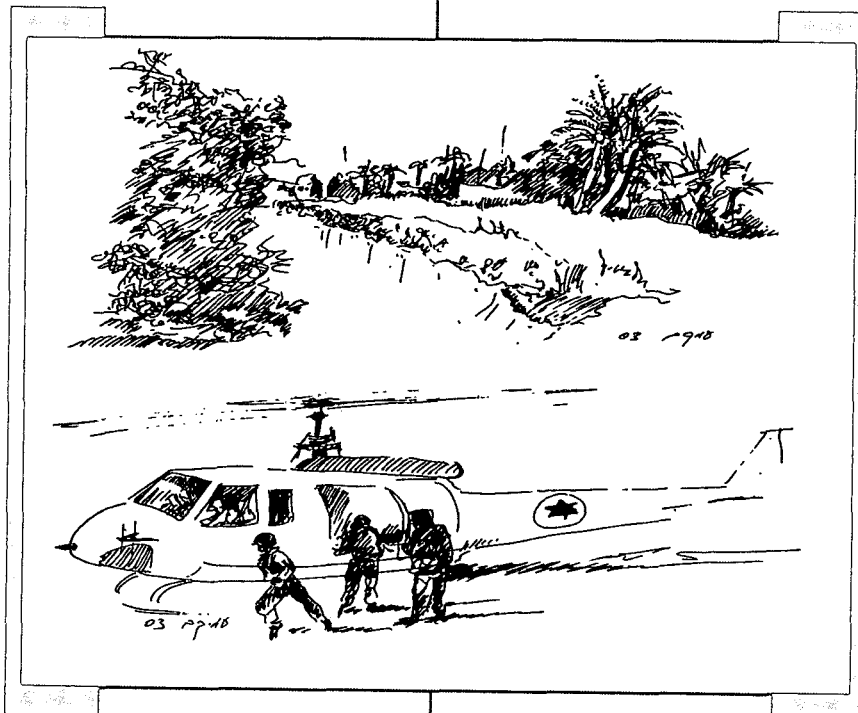
לפתע הבחנתי בשלושה מטוסים, שנראו לי כמו מיג-17, שטסו היישר אלינו. "יגאל, הסתכל ימינה," קראתי בהתרגשות במערכת הקשר הפנימית.

יגאל משך את הקולקטיב (הגה הגובה של המסוק) למקסימום והמסוק ניתר לאוויר בבת אחת.

הסתכלתי החוצה לצידו השמאלי של המסוק וראיתי את מוביל מטוסי האויב מתחיל לפנות שמאלה, ואחריו הסתדרו בשורה עורפית יתר החמישה.

שישה מטוסי מיג-17 הסתובבו סביב המסוק והתארגנו ליירט אותנו. יגאל הפנה את חרטום המסוק מזרחה תוך הגברת המהירות והרוויח מעט גובה.

לפני המלחמה ערכה הטייסת תרגול מיוחד נגד יירוטים על-ידי מטוסי קרב, אולם זו היתה הפעם הראשונה שבה ניצבתי מול מצב אמיתי.

בתורו ירה צרור ארוך, ויצא למעלה ושמאלה, ואיפשר לכא בתור לתקוף.

לפתע נראה אחד המיגים מושך אחריו שובל עשן שחור, פנה ימינה, הפוך מכל מטוסי המבנה שלו ונעלם מערכה. הייתי בטוח שהוא נפגע.

המשכנו עוד זמן-מה להתמודד ביחסי כוחות לא שווים מול המיגים. לפתע נשמע בקשר קולו של מוביל המיראז'ים: "אגוז, אנחנו נכנסים מעליך לקרב עם המיגים."

מסוק הבל-205 מס' 43 חצה את תעלת סואץ לכיוון מזרח בגובה

"סאבין", נשמע קולו של יגאל בקשר הפנים, "תירה בכל פעם שאתה מצליח להכניס אחד מהם לכוונת."

"אחד נכנס משעה שלוש", דיווח אחד מאנשי המודיעין שישבו מאחור. צרור ארוך מהמא"ג נשמע חותך את השמיים בצליל מאיים. יגאל הפנה את המסוק בחדות ימינה ודחף את האף למטה.

"150 רגל", דיווחתי בקשר, ויגאל משך את הקולקטיב למעלה תוך פנייה חדה לאחור.

זה היה התרגול אותו הכרנו!

"המיג יצא מצד שמאל", דיווחתי לצוות, "הוא פונה שמאלה."

ג. רישום הטיסה

רישום כל (סוג מטוס, סוג טייסה, הרכבה וכו')		מסות		שעות סיטה		שעות (עונת, מדריך, חניך, ששתחמים במבנה)		סמ הטייס/קברנים		מטוס		ש.כ.ה 19.73...	
		סמ"כ	לילה	יום				מספר	סוג	יום	חודש	יום	חודש
מ	מ	94:55	94:45	365:45	ק-מגי	ק-מגי	ק-מגי	45	מ-16	03	03		
מ	מ	0:35	0:35	0:40	ק-מגי	ק-מגי	ק-מגי	45	מ-16	03	03		
6-84.0.73													
מ	מ			1:05	מגי	מגי	מגי	69	מ-16	06	06		
			0:10					69		06	06		
				2:30				52		09	09		
				0:20				52		09	09		
				1:10				52		09	09		
				0:45				52		09	09		
				4:40				52		09	09		
				0:30				52		09	09		
			0:50					52		09	09		
				0:20				52		09	09		
			1:10					43		10	10		
				0:45				65		11	11		
				1:15				65		11	11		
				0:50				43		12	12		
			1:00					75		12	12		
				0:55				62		12	12		
				3:50				73		13	13		
		0:35	2:10	19:10	מסוק דף	מסוק דף	מסוק דף						
		35:30	89:55	384:55	מסוק מעטרת	מסוק מעטרת	מסוק מעטרת						

זוג עמודים מתוך יומן המלחמה של טייס משנה איתן מנור

נמוך כשהדלק במכליו הולך ואוזל. נחתנו ברפידים והתייצבנו באוהל המבצעים. יתר הטייסים בטייסת, שהאזינו במכשירי הקשר לכל מהלכי הקרב, המתינו לנו בפנים שואלות.

"מנור", טפח לי יגאל על השכם כחיבה, "תודה על העזרה." סרבלי הטיסה של כולנו היו ספוגי זיעה, וכל מה שרצינו היה לעשות מקלחת צוננת.

"ראיתם שפגעתי במיג, נכון?" פנה אלינו סאבין בתקווה, "זו הפעם הראשונה בהיסטוריה שמיג מופל על-ידי מא"ג ממסוק." לאחר תחקיר מסודר של אנשי המודיעין התברר, שהמיג לא נפגע אלא היתה לו תקלה טכנית.

שלוש מיגים הופלו באותו קרב על-ידי המיראז'ים. לימים פגשתי את יגאל מור כששימש כקברניט בחברת אל-על. באחת מטיסותינו המשותפות, שבהן שימשתי כקצין ראשון, הודיתי לו על כך שלימד אותי באותו יום פרק מאלף ב"הלכות קור רוח".

השני נכנס אחריו ליעף צליפה נוסף. "בקר, כאן אגוז, שישה מיגים תוקפים אותנו. תזניק מירטים במידי, דרשתי בקשר."

"אגוז, קיבלתי, מבנה מיראז'ים בדרך אליכם בכוח מלא," דיווח לנו הבקר.

צרור ארוך נשמע מצידו הימני של המסוק, וריח חריף של אבק שריפה עמד בחלל המסוק.

"פגעתי בו, פגעתי בו," צעק סאבין והמשיך להמטיר אש על המיג שהעז לתקוף אותנו.

עשן לבן נראה יוצא מתותחיו של המיג התורן שהיה ביעף התקיפה עלינו, ופגזים נותבים חלפו מטרים ספורים לפני אפו של המסוק.

"תמשיך לדווח לי מה קורה בצד שלך," הנחה יגאל את סאבין תוך התעלמות מצעקות ה"הפלה" שלו. אני הייתי עסוק במעקב אחר ההתארגנות המאיימת של המיגים מצידו השמאלי של המטוס. כך נמשכה הדרמה רגעים ארוכים, שלנו נדמו כנצח. מיג אחד נכנס לתקיפה, חבריו המתינו ב"מעגל אינדיאני" מסביבנו. כל אחד

